

A TENGERRPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. július 28.

166. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDÉTESEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Egy milliárd a Máv-nak.

Három-négy héttel ezelőtt egy szürke könyv került ki a sajtó alól. Jelentés „a kereskedelemügyi minisztérium három évi tevékenységéről.”

Nagyobb szenzáció agyonnyomja a kisebbet. Az érdekesebb, izgatóbb közlemény elfoglalja a kevésbé érdekes, sőt talán komoly tudósítás helyét, épp mivel akkor Lukács László volt homo regius tárgyalásai állottak előtérben és domináltak a lapok hasábjait, ennek a miniszteriumi jelentésnek méltatására nem igen maradt elég hely.

Nem sablonos rubrikákba szedett adathalmaz ez a jelentés, mert amikor beszámol benne a minisztérium 1906—1909. évi tevékenységéről s hű képét nyújtja a három éves munkásságnak, ugyanakkor feltárva az orvoslásra váró bajokat, felsorolva a szükségleteket, részletes programot ad jövőre.

A jelentés felöleli a kereskedelemügyi miniszter hatáskörébe tartozó ágak összes részleteit s bár a közel 400 oldalas munkának csaknem minden része külön méltatásra tarthat számot; mi csak egy kérdéssel akarunk ezuttal foglalkozni:

Az államvasutak fejlesztésével.

A legutolsó kereskedelemügyi budget-tárgyalások során leginkább az államvasutak forgalmi eszközeiben és berendezéseiben jelentkezett hiányok megszüntetésére irányult.

A panaszok kétségkívül indokoltak voltak s a kereskedelemügyi minisztérium nem is zárkózott el a gyors orvoslás elől. Legelőbb érvényesítette a MÁV-évi jogát arra a 2000 darab kocsi, amelyet a Magyar Forgalmi Részvénytársaság külföldre bérbé adott. Vásárolt ezenkívül ugyancsak a Forgalmi 3175 teherkocsit és hazai gyárakban rendelt még 1500 kocsit.

De ezzel párhuzamosan a többi forgalmi akadályok megszüntetésén is munkálkodott. Az 1907. évi XXIX. törvényben 90 millió, az 1908. évi XXXI. törvényben 202 millió koronát szavazott meg a kereskedelemügyi miniszter javaslatára a törvényhozás a MÁV-nál teljesítendő beruházásokra, amely összegnek javarésze mozdony-, személy és teherkocsikra, a budapesti pályaudvarok ideiglenes rendezésére, a fiumei pályaudvar és kikötő rendezésére, vidéki pályaudvarok kibővítésére, különféle vonatok elsőrangusítására lesz fordítva.

De itt nincs megállás. Ha a magyar államvasutak eddigi európai jó hírnevét fenn akarjuk tartani, akkor a MÁV-nál még fokozottabb beruházásokra van szükség.

Régi bűnöket és mulasztásokat kell jóvá tenni. A MÁV. forgalma, személy- és áruszállítása mértani haladványban növekedett, de a beruházások teljesen visszamaradtak e fejlődés mögött.

A beruházások elmaradásaért a MÁV. igazgatóságát nem terheli felelősség. Ott vannak a kereskedelemügyi minisztériumban az igazgatóság évi jelentései, ezenkívül számos előterjesztés, melyek mindegyikében fel lett hiva a kormány és parlament figyelme a beruházások eszközölsére. Sajnos, a felterjesztések és sürgetések ad acta tétettek 1904-ben beruháztunk ugyan a MÁV-ba 153 millió koronát, de már igen keveset tudott segíteni. Nagyobb jelentősége lesz az 1907-ben megszavazott 90 és 1908-ban megszavazott 202 milliónak — de amint el nem palástolható örömmel látjuk, a kereskedelmi minisztériumnak még nagyobb tervei vannak.

A minisztérium most kiadott jelentésében egy tíz éves program van összeállítva, amelynek megvalósítása esetén 1907-től 1916-ig egy milliárd és 135 millió korona lesz a MÁV-ba beruházva.

Legelőbbnek jelentkezik a teljesítésre váró feladatok között a budapesti pályaudvarok végleges elrendezése.

Köz tudomásu, hogy a fővárosi pályaudvarok teljesítő képessége már évek óta nem kielégítő s ez az oka, hogy a forgalom lebonyolítása annyi nehézség árán, oly gyakori késéssel történik.

De hogy is felelhetnek meg a pályaudvarok, mikor már 10 évvel ezelőtt is szűknek bizonyultak s azóta a forgalom csaknem háromszorosára emelkedett. Minthogy pedig a forgalom még folyton növekedik — a kereskedelmi kormány — addig is míg a pályaudvarok végleges elrendezése eszközölhető, az 1908. évben megszavazott 202 millióból 20 milliót fordít a fővárosi pályaudvarok ideiglenes elrendezése és a főváros területén végrehajtandó építkezésekre. Jelentős részei a 10 éves programnak: a *fiumei pályaudvar és kikötő fokozatos fejlesztése*. A forgalom gyorsabb lebonyolítása céljából a főbb vonalokon szükséges az állomások beiktatása, vágányok szaporítása és meghosszabbítása. A rákos-ujszönyi, cegléd—szolnoki, *károlyvárosi—fiumei*, győr—brucki, váralja—petrozsényi, cegléd—temesvári, szajol—arad, piskii, csapi—püspök-ladányi pályákon szükséges második vágány lefektetése. Másodrangú vonalak elsőrangusítása 37 millió; több fővonalon a sínek kicserélése. A csomóponton levő állomások kiépítése.

Gondoskodik ezenkívül a program a mozdonyok, személy- és teherszállító kocsik percentszerű szaporításáról, nemkülönben újabb vonalak kiépítéséről.

Természetes, hogy ezeken kívül kiváló gondja a kereskedelemügyi minisztériumnak az is, hogy a vonatok fűtése, világítása s egyéb, az utasok biztonságát s kényelmét előmozdító technikai újítások a MÁV. vonalain is kipróbáltassanak és alkalmaztassanak.

Hogy az állam pénzügyi helyzete miképpen alakul s hogy a jövőbeni parlamentek olyanok találják-e az állam teljesítő képességét,

hogy ez a milliárdos beruházás keresztül vitesék, arra ezuttal feleletet adni lehetetlen. De az kétséget nem szenved, hogy a kereskedelemügyi minisztérium helyes munkát cselekedett, mikor a nagyszabású programot kidolgozta s rámutatott arra, hogy 1906—1916. években minő szükségletek merülnek fel, ha a MÁV-ot a forgalom növekedésének megfelelően fejleszteni kívánjuk.

Óhajtjuk, hogy az állam pénzügyi viszonyai lehetővé tegyék, hogy e program megvalósuljon, mert mi azt tartjuk, hogy a MÁV. fejlesztése a kereskedelem és ipar fejlődésének a conditio sine qua nonja s az ország gazdasági fejlődésében a legerősebb tényező a MÁV. állandó fokozatos és kielégítő teljesítő képessége.

Mindenesetre a beruházások létesítésén kívül szükségét látjuk annak is, — amit a jelentés nem említ fel, — a decentralizációnak, mert a MÁV. kereskedelmi és üzleti jellegéhez feltétlenül szükséges a mainál gyorsabb és közvetlenebb adminisztráció, ami csak a decentralizáció eredménye. Reméljük, hogy ez még a nagy beruházások előtt megtörténik s szívóssal kívánjuk, hogy a kereskedelmi kormány ezt a milliárdos programot a MÁV. és az ország érdekében meg is valósítsa.

UJDONSÁGOK.

— **A kereskedelmi kamara választása.** A kereskedelmi és iparkamara választását előkészítő bizottság ma délelőtt rövid ülést tartott. Az ülésen megbeszéltek a teendőket s elhatározták, hogy a részvénytársaságokat felhívják, hogy képviselőiket jelentsék be.

— **Eljegyzés.** Beusterien Henrik rendőrtiszt eljegyezte Vidich Mari kisasszonyt Fiumében.

— **Hirtelen halál az utcán.** Gherdincich Anna 45 éves ogulini illetőségű munkásnő tegnap délután négy óra tájban egyik ismerőse kíséretében a Corsia Deákon haladt, mikor a haditengerészeti akadémia előtt hirtelen összeesett és élettelenül terült el a földön. Tüstént fölhívták telefonon a mentőállomást, honnan a helyszínére jött Jellouscheg dr. orvos, aki azonban csak a szívszélhűdés következtében beállított halált állapíthatta meg. Holttestét a temető halottas házába szállították.

— **A magyar sör mellőzése a vasúton.** A budapest—fiumei vonal egyik legforgalmasabb állomásán, Kamerálmoravicán, a vasúti vendéglő bérlete a közelebbi időben lejár. Ez alkalomból nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy a kamerálmoravicai vasúti vendéglős a hazai söripar mellőzésével reiningshausi osztrák sört mér ki s az állandóan tulszólt vonatok közönsége kénytelen a magyar sörnél aránytalanul silányabb osztrák sörrel megelégedni.

A vasut közömbössége annyival is inkább szembeütő, mert a Fiumén át külföldre, kü-

lönösen keletre szállított, köztük a Kőbányai Polgári sör is, minden tekintetben megfelel a hozzáfűzött várakozásnak s diadalmasan szorítja ki a kelet piacairól az idegen sört.

A bérleti szerződésnél az államvasutak figyelme minden lényegtelen nevetséges apróságra kiterjed. Többek között még azt is előírja az igazgatóság, hogy az ételhordó pincér hogyan öltözködjék. Csak a legfontosabb, a legfigyelemreméltóbb feltevéseket kerüli el a figyelmünket, hogy kényszerítsék a vendéglőst magyar sör vételére.

Semmi ok sem forog fenn tehát a magyar sörpar mellőzésére s ajánljuk az államvasutak igazgatóságának, érdeklődjék az osztrák vasuti vendéglősök körében, hogy az ausztriai vasuti restaurációkban hol árusítanak magyar sört.

— **A nagyszerb pör.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A nagyszerb felségárulók bűnpörének mai tárgyalása elején az elnök kihirdette, hogy Bekics Pera vádlottat, aki a szombati tárgyaláson megsértette az egyik szavazó bírót, az ítéletanács két napi sötétzárkára ítélte és Nasztics Györgye tanu kihallgatásának időtartamára a tárgyalásból kirekesztette. Bekics tiltakozott ez ellen, hogy őt a tárgyalásból kizárják, mert neki Nasztics kihallgatásánál okvetlen jelen kell lennie. Az elnök Bekicsét kivezetette a terem-ből.

Erre Nasztics emelkedett szólásra s megemlékezett Miladinovicssal való találkozásáról, meg a sajtó állásfoglalásáról. Felszólalásának befejeztével arra kérte az elnököt, hogy védje meg őt a védőknek olyan természetű kérdései ellen, amik az ő személyének tisztességébe vágnak. Az elnök megígérte, hogy tőle telhetőleg megtesz mindent.

Ezután Popovics dr. védő folytatta kéréseit a tanuhoz. Szóba került többek között a királyhoz intézett emlékirat, aminek részleteire Nasztics már nem emlékezik, Bokaricsnak Naszticshoz intézett levele, amely a védő szerint élénk fényt vet a tanu szerepére és arról szól, hogy a „Srbobran“-nak fel kell világosítani a közönséget a dolgok tényleges állapotáról. A tárgyalás további során vita indult meg a védő és tanu között, az utóbbinak akörül az állítása körül, hogy a Friedjung-pörben majd elválnak, mennyire igaz az, hogy négy képviselő pénzt kapott Belgrádból. A védő a délelőtti tárgyalás végén megemlékezett egy Vojkovic nevű embernek a szavairól. Nasztics ezeket a kijelentéseket valótlanságoknak minősítette, miért is a védő kérni fogja, hogy Vojkovicot idézzék be tanunak.

— **Feljelentett mulatóhely tulajdonosnő.** Ormai Simon rendőrtiszt a nyilvános házak ellenőrzése közben rajtakapta Smolek Józsefné, az egyik éjjeli mulatóhely tulajdonosnőjét, hogy két vendégnek tizenkét koronáért két üveg bort adott el. A rendőrség, minthogy a nyilvános házakban szeszes italt nem lehet árusítani, megindította Smolekné ellen az eljárást.

— **Botrány az éjjeli mulatóhelyen.** Fedani Antal 22 éves civitanovai matróz, aki a Prudente trabacolon dolgozik, tegnap este nagy mulatságot csapott a négyes számú mulatóhelyen. Mulatás közben gorombáskodni kezdett s megtámadta Sugor Maria pincérleányt is, akivel együtt mulatott. Minthogy a garázdálkodó matrózt nem tudták lecsendesíteni, rendőrt hívtak. Alighogy Babich rendőr a szobába lépett, Fedani megfogta a nyakát s a rendőrt az ágyba dobta. Babich rendőr társai segítségével Fedanit a rendőrségre kísérte. A matróz bekísérés közben sem maradt csendesen, hanem megrugdalta a rendőröket. Megindították ellene az eljárást.

— **Faárverés.** A zágrábi erdőigazgatóság július 9-én árverést tartott a jaszénaki erdőgondnokság VII. vágássorozatának 1. tag és VIII. vágássorozatának 1. tagjában kijelölt és 1802 m³ törzsfatömegre becsült fodros és sima juhartörzseknek eladása iránt 8240 kikiáltási árral. Ajánlatot Weiler János (Fiume) 8290 k, Plesse Jakab (Lokve) 8266 k, és a Fakereskedelmi rt. (Vrbovsko) 8310 koronával adtak be. Az utolsónak említett ajánlatot elfogadták.

— **A dalmát vasut és a magyar vállalkozás.** A „Közmunka“ írja a következőket: A dalmát vasut tervezett építése nagy veszedelemmel fenyegeti a magyar vállalkozást. Arról van szó, hogy a vasut építésénél külföldi vállalkozónak készülnek nagy, sőt vezetőszeret biztosítani. Az a körülmény, hogy a finanszírozásnál külföldi tőkék befolyását érvényesítették, ugy látszik egyenes összefüggésben van ezzel a készülő veszedelemmel. Mert a külföldi vállalkozók és műszaki erők alkalmazása másnak, mint veszedelemnek nem minősíthető. Hiszen nem kevesebbről van szó, mint a magyar munkások kenyeréről, a magyar anyag mellőzéséről és a magyar mérnöki kar mellőzéséről. A kétszáz milliót meghaladó vasuti építkezés, nagy és súlyos terhe a magyar államnak, melyet azonban a kiegyezésben vállaltunk. A teher nagyságát növeli az is, hogy a vasutat nem úgy akarják építeni, mint ahogy azt műszakilag és gazdaságilag a legelőnyösebben lehetne építeni. Mind ez azonban lehet egyéni apreciació dolga és mind ezekről lehet esetleg vitatkozni is. De már ahhoz vita sem fér, hogy a vasutat magyar munkásoknak és magyar mérnököknek kell megépíteniük, mert ellenkező esetben még a munka hasznától is el fogunk esni.

— **Megbotozott rendőr.** A Via Podmurvica tegnapi délután nagy csődülést okozott Hundeshagen Károly 30 éves mülhlauseni egyén, aki résszeg fejével ordítva haladt az utcán. A rendőr többször csendre intette a torakszakadtából éneklő embert, ez azonban ügyet sem vetett a rendőrré. Végre a rendőr be akarta kísérni Hundeshagent, ez azonban megtagadta az engedelmisséget s botjával kétszer végig vágott a rendőrön. A rendőrség Hundeshagent letartóztatta s az iratokat áttette az ügyészséghez.

— **Letartóztatott szélhámosnő.** Ormai rendőrtiszt ma a rendőrségre kísértette Milicevic Dea 21 éves siklósi illetőségű nőt, aki hetek óta különböző nevek alatt Fiumében tartózkodik s mindenütt adósságokat csinált. Legutóbb mint Solymási dr.-né a Corsia Deákon egyik szállodában lakott s legtöbbször egy zágrábi katonarvos kíséretében volt látható. A rendőrségen azt állította, hogy született bárónő s tárcáját, melyben 300 korona volt, elvesztette. Hivatkozott végül a zágrábi rendőrség egyik tisztviselőjére is, aki róla felvilágosítást adhat. A rendőrség letartóztatta a soknevű nőt s táviratilag kért felvilágosítást a zágrábi rendőrségtől.

— **Záraiak, spalatóiak és raguzaiak Fiumében.** Mint értesülünk zárai, spalatói és raguzai olasz tornaegyesületek kirándulást rendeznek Fiuméba. A kirándulás napja még nincs meghatározva.

— **A hajózási trust vesztesége.** A Morgan-féle hajózási trust, vagy amint hivatalosan nevezik az Internationale Mercantile Marine Company az 1908. üzletévet 1.729.983 dollár veszteséggel zárta le. A bruttóbevételek összege 29.981.144 dollár volt az 1907. évi 28.253.588 dollárral szemben. Mindazonáltal az idén jelentős veszteség éri a trösztöt, míg 1907-ben 4.088.731 és 1906-ban 5.625.754 dollár tiszta nyereséget mutatott fel.

— **Meglopott szobatárs.** A rendőrségen tegnap megjelent Blazina Mátyás a Braun cég kocsisa és eladta, hogy az elmúlt éjszaka valaki ellopta 7 koronáját. A lopással Rozich Mátyás szobatársát gyanúsította. A rendőrség a tettest ugyanazon cég egy másik kocsisa személyében letartóztatta és az iratokat áttette a törvényszékhez.

— **Minden nélkül.** A rendőrség tegnap letartóztatta Kriskovich József 47 éves cirkevencai illetőségű egyént, ki munka, pénz, élelem és lakás nélkül csavargott a város utcáin. A rendőrségen semmiféle okiratot nem találtak nála. Kriskovichot, miután már egyszer kitiltották a város területéről büntetésének kitöltése után illetőségi helyére toloncolják.

— **Szolgálati eskü.** A városi adóhivatal pénztárának újonnan kinevezett főtisztviselője Carlasse Ferenc tegnap tette le a szolgálati esküt Bellen dr. alpolgármester kezébe Dardi városi tanácsvezető és Suppanch a városi segédhivatal igazgatójának jelenlétében.

— **Kinai áruk.** A molo Zichyn horgonyzó China nevű osztrák gőzösön különféle kínai árukak lehet kapni. A gőzös két-három napig marad itt.

— **Csavargásért.** Bálint Vince 30 éves budapesti, Ékes István 21 éves budapesti egyéneket csavargásért letartóztatták.

— **A kikötőből.** Július 27. Érkezett: „Helios“ osztrák gőzös Konstantinápolyból 350 zsák korpával.

Indult: „Eutepa“ osztrák gőzös Smyrnába 70 tonna cementtel, 30 tonna cukorral, 100 bál dohánnyal és 30 tonna vegyes áruval; „Styria“ osztrák gőzös Alexandriába 30 tonna cukorral, 20 tonna papírral és 25 tonna vegyes áruval.

— **Sós sütemény.** 28 deka lisztből, 12 deka Ceres-zsíról, egy kis sóból és 1 1/2 deka tejben felduzzadt élesztőből egy edényben tésztát készítünk, melyet állva hagyunk egy ideig. Erre 3 tojássággát s egy nyolcad liter tejet keverünk hozzá, erősen csapkodjuk a tésztát s ismét állva hagyjuk. Azután egy deszkán kiflit, peracet, fánkalakot s más formát csinálunk belőle, egy bádoglipra tesszük, tojásfehérnyével kenjük be, sőt és köménymagot hintünk rá és megsütjük.

Távirat ◀▶ Telefon.

Kibontakozás a válságból.

BUDAPEST, jul. 27. Wekerle Sándor miniszterelnök napok óta tárgyal a politikai pártokkal. Ezzel kapcsolatban képviselői körökben azt beszélnek, hogy a miniszterelnök a parlamenti pártok fuziója ügyében tárgyal. Ha azonban a fuzió nem sikerülne, úgy kormánypárti blokkot létesítenének, amelynek egyetlen feladata lenne a választói reform törvénybe iktatása. Hir szerint Andrássy hajlandónak mutatkozik a hármasszavazati jog elejtésére, amely esetben csak az egyes és kettes választói jogot foglalják törvénybe. Ezzel a plurális választói jog megalkotását a függetlenségi pártra nézve is elfogadhatónak tennék. A bankkérdést deklarációval intéznék el s ezzel a kormány szolidaritását biztosítanák, megszűnne a válság s nem kellene a kormánynak újból lemondania.

Apponyi és Zichy

Franciaországban.

BÉCS, jul. 27. Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter ma Bécsbe érkezett s sürgősen Franciaországba utazott Apponyi Albert gróffal.

Szapáry Pál vállalkozása.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 27. A török kormány tekintélyes ellenérték ellenében Szapáry Pál grófnak kizárólagos jogot adott arra, hogy Törökország területén lóversenyeket rendezzen. A szerződés már készen van, csak a török parlament jóváhagyása hiányzik.

Tüntetés a szerb király ellen.

BELGRÁD, jul. 27. Itt is megülték a török alkotmány helyreállításának évfordulóját. Egy csoport diák, akikhez sok pár csatlakozott, a török követség előtt lelkesen éltette az alkotmányt majd a konak elé vonult s ott a Karagyorgyevics-dinasztia ellen tüntetett. A rendőrség sok tüntetőt letartóztatott.

Bányakatasztrófa.

CLERMOUTH, jul. 27. A clermouti bányában ma bányalégrobbanás történt. Eddig tizenkét bányász holttestét találták meg.

Elhunyt akadémikus.

BUDAPEST, jul. 27. Schenek István dr. az ismert magyar kémikus és fizikus, főbányatanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja ma reggel meghalt Budapesten.

Agyonlőtte a sógorát.

SZABADKA, jul. 27. Sári János gazdasízt ma sógorát Varga Józsefet agyonlőtte. Sári a letartóztatáskor kijelentette, hogy sógorát gyűlölte s ezért lőtte agyon.

Megbüntetett ügyvéd.

BUDAPEST, jul. 27. Vörös János dr. budapesti ügyvédet feljelentették az ügyvédi kamara fegyelmi bizottságánál, hogy pénzközevetítéssel foglalkozik. Az ügyvédi kamara azonban az ügyvédet felmentette. A Kuria ellenben mai tanácsülésében megváltoztatta a kamara határozatát s Vörös János dr. ügyvédet ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte. A Kuria ugyanis beigazolva látta, hogy az ügyvéd váltóleszámitolással foglalkozott, ami nem egyeztethető össze az ügyvédi hivatással.

A nagyszerb-pör.

ZÁGRÁB, jul. 27. Budisavljevich dr. védőt, aki a napokban azt mondta a nagyszerb-pör tárgyalásán, hogy „ha közölnék az állami ügyésztől szerzett értesüléseinket, akkor ez nem sok ideig maradhatna még állásában“, szombat este az itteni tartományi törvényszék a büntetőtörvénykönyv 212 §-sa értelmében (egy közhivatalnoknak működése közben való megsértéséért) nyolc napi börtönrre ítélte.

Óriási jégeső Stájerországban.

GRÁZ, jul. 26. Tegnap délután Stájerország keleti és délkeleti részén óriási jégeső pusztított amilyenre emberemlékezet óta nem emlékszenek. A jégesőhöz óriási szélvész járt, ami roppant nagy károkat okozott és veszélyes helyzetbe juttatta úgy az embereket mint a háziállatokat. A jégdarabok tyuktojás nagyságot értek el és majdnem félkiló súlyúak voltak. A jégeső leverte a fákról a gyümölcsöket és ágakat, a házak ablakait a tetők cserépeit betörte és a nyílásokon át a lakásokba hatolt.

A pusztítás közben egy személyvonat Budapestről jövet, Friedau felé haladt. Ennek ablakait a jégdarabok bezúzták és a megijedt utasok a jégdarabok és az üvegszilánkok elől a padok alá bujtak.

Miközben a zivatar a legerősebben dühöngött egy Kollenz nevű diák kerékpáron akart egy kirándulástól visszatérni. Utja közepén egy hatalmas jégdarab fejbekölöntötte s eszméletlenül terült el a földön.

Veszedelemes helyzetbe jutott egy automobil is mely Murszombatból jött és Radkesburg felé tartott. Az automobilon ült Szapary László gróf volt fiúmei kormányzó nejével és három gyermekével és Stürgkh Henrik gróf kerületi kapitánnyal, az osztrák közoktatásiügyi miniszter testvérével. A zivatar által meglepett automobilnak nagyon lassan kellett haladnia. Az után egy hatalmas fa keresztül esett éppen néhány méternyire az automobil előtt.

Halálos kísérletezés.

BERLIN, jul. 27. Krisztiániából jelentik, hogy a Wran angol hadihajó kapitányát villám sújtotta agyon. A kapitány több tisztel a hajó fedélzetén léghajósárákánnyal kísérletezett, amikor nagy vihar kerekedett és a villám belecsapott a sárkányba s a kapitányt is földreterítette. Még egy második villámütés is érte a kapitányt, akinek a teste meggyuladt és elégett.

Tüvizsgálat a Schlick**gyárban.**

BUDAPEST, jul. 27. A Schlick-féle vasöntőde és gépgyárban ma tartották meg a tüvizsgálatot. A bizottság megállapította, hogy semmi féle büntetendő cselekmény nem forog fenn. A tűz az igazgatóság Váci-uti épületének padlásán keletkezett. A szomszéd gyárból ugyanis szikra pattant a padlás nyitott ablakán át az ott felhalmazott anyag közé s a kiszáradt fa csakhamar tüzet fogott és lángba borította az épületet. A kár 250,000 korona.

Kréta kiürítése.

RÓMA, jul. 27. A „Tribuna“ értesül Caneból, hogy a külföldi csapatok nagy ünnepeket között tegnap reggel 8 órakor hajórázást kaptak. A katonaságot a zenekar kísérte, ezután jöttek a tisztek, a papság és hatóságok. A nép folytonos rokonszenves tüntetések között kísérte a csapatokat a hajókig.

Férjgyilkos asszony.

TITEL, jul. 27. Gruics Miklós dazdag földbirtokos lakásába váratlanul betoppanva, unokaöccsét feleségénél találta. Gruics fojtogatni kezdte a fiatalembert, mire felesége revolvert rántott és agyonlőtte Gruicsot. A csendőrség a gyilkos asszonyt szeretőjével együtt letartóztatta.

Felrobbant ágyúüteg.

LONDON, jul. 27. Tokióból jelentik, hogy a hadihajók gyakorlatozása közben az Azati nevű hadihajó egyik ágyúütege felrobbant. A robbanás tíz tengerészt ölt meg.

Eltűnt koronagyémántok.

TEHERÁN, jul. 27. A volt sah még mindig az orosz követségen tartózkodik. Hir szerint elutazását azért halasztották el, mert a korona ékköveit meg nem sikerült megtalálni. Ujabb jelentések szerint Saulet ed Dauleh vezérlete alatt nagyobb haderő van utban Schiras felé. Az angol konzulátus őrségét 40 matrózzal megerősítették.

„A Tengerpart“ előfizetési ára :

Egész évre . . . . . 24 korona
Fél évre . . . . . 12 „
Negyedévre . . . . . 6 „
Egy óra . . . . . 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A TENGERPART“

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinök a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains
Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák.
Parkok. Automobilok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és butorszállítást butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

BAUER GRÜNWALD A magyarok

GRAND HOTEL D'ITALIE

OTTHONA

Elsőrendű szálló. — Kitűnő konyha.

Hotel Pensió JOLANDA**VELENCE**

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás.
Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb.
Penzió 8 lírától feljebb.**Cantrida „FIUME“ vendéglő**

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős**Varieté Hotel Susak**

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Romana Jone olasz énekesnő, Wiener Lilly bécsi szubrett, Jolly Juliette horvát-német szubrett, Gina de Lery nemzetközi táncosnő, Giustino Minervini érdekes műsorával, Troupe Aartakoffs orosz ének- és tánczosport, André Anny nemzetk. táncosnő, Martens Anny angol énekesnő s táncosnő, Les Minervini olasz duett.

Karmester:
Virgilio VirgiliRendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

Augusztus 1-ére

magyar uri családnál kosztot esetleg teljes ellátást keres 2 tisztviselő. Cim a kiadóban.

Elutazás miatt

egy szoba és konyha butor ágyneművel együtt eladó esetleg a lakással együtt.
Via Germania 33. III. em. 16.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

TULAJDONOS:
SENYTGYÖRGYI FERENC.**Ujságkihordó**

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell' Ospedale Casa Wurzer I. em.

